

անցան... կուլ գնացին ընդմիշտ,

Իշան իմ խենթ սրտի խորխորատներն անզոց...

Եվ իմ սիրտը հիմա դարձել է ճիշտ և ճիշտ

Սիրո մակույկների անհայտ գերեզմանոց...

Ու թե սրտիս խորքից պոռթեկում են դեռ մեկ-մեկ

Ցավ ու հառաչանքի փոթորիկներ ծավի,

Գլխի՝ ել չեմ ընկնում՝ նավազնե՞րն են այն հեզ,

Թե՞ իմ սիրտն է, որ արդ մորմոքում է ցավից...

ԱՆԱՐԴԱՐ ԵՍ, ԿՅԱՌՆՔ...

Վիշտ ու ցավերս

Հոգուս տանս իրենց ոտքը պնդել են.

ՀԵՇ-ՎԱՇԻՆ, լավերս

Շողի պես թռել, կյանքս խնկել են...

Նրանցից հետոն

Իմ կյանքում նրանց տեղը դատարկ է.

Լուսեղեն հետքով

Կարոտն իմ սրտում պայթունակ արկ է...

Հուշերիս ցանցը

Միշտ լի է նրանց անգո գոյությամբ.

Իմ հոգու կանչը

Հրեղեն ծի Է՝ անսանձ ու անթամբ...

Նրա թևերին՝

Սուրամ լուսավոր երկինքներն ի վեր,

Խորհուրդով վերին

Գտնեմ ես նրանց, տամ գգվանք ու սեր...

Բայց ո՞ւր են նրանք՝

Հոգուս մտերմիկ, անգին լավերս...

Անարդար ես, կյանք.

Ոինձ հոշոտո՞ւմ են վիշտ ու ցավերս...

ՕԳՆԻՇ ԻՆՉ, ԼԵԹԱՎ՝

ՕգնիՇ ինձ, Լեթա՛, մոռացման իմ քույր,

Զո հորդ ջրերից մի կաթի՛լ ինձ տուր...

Տո՛ւր... մաքրեմ տիղմը տտիա հուշերիս,

Որ ծանրացել է սրտիս, ուսերիս...

Որ կարծրացել է մտքիս պատերին,
Իր մեջ խեղդել՝ ինձ սիրող շատերին...

Հուշերն իմ այրող, հուշերն իմ խառը
Սիրտս խարանում, ժպտում են սառը...

Զրիմուոի պես փաթաթվում ոտքիս՝
Իրենց են քաշում թևածող հոգիս...

Օգսի՛ր ինձ, Լեթա՛, եղի՛ր կարեկից,
Քանի դեռ ուշ չե, փրկի՛ր, փրկի՛ր ինձ...

Քանի չեմ խեղդվել, մաքառում եմ լուռ,
Անսա՛... մի արցունք՝ մի կաթի՛լ ինձ տուր...

ՉԵ՛, կաթիլս ի՛նչ ե... կաթիլս ի՛նչ անի...
Այսքան կուտակվածն ինչպե՞ս կտանի...

Զրերիդ հունն ել թե իմ կողմ թեքես,
Ավագան հուշերն իմ չե՛ս անի դու կես...

Չե՛ս քշի տանի... չե՛ս մաքրի երբեք.
Թեկուզ փրփրես, հառաչես բեկբեկ...

Անզոր ես, Լեթա՛, մոռացման իմ քուր,
Ես ել, ա՛խ, որքա՞ն անմիտ եմ ու կուր...

Կյանքիս մակուկը նավում է քանի՝

Ուշուշերիս բեռներն իր հետ կտանի...

ՈՍԿԵ ՕՂԱԿ

Զահե՛լ տղա, սիրո՛ւն տղա,
Սիրահարվա՛ծ դու պատանի,
Թո՛ղ ինձ, ճամփադ գևա խաղաղ.
Սերն այդ, ախր, ո՞ւր կտանի...

Դու՝ դալար ուռ, ես՝ պիրկ կաղնի,
Դու՝ դեռ ծաղիկ, ես՝ հասուն նուռ...

Ախր, բախտո քարին կառնի,
Եվ չես գտնի փրկության դուռ...

Դու քո սիրո ճամփան պահիր.

Կզա շուտով աղջիկն այն լուս,
Որ քեզ կտա սիրող սիրտն իր՝
Որպես արև ու արշալուս...

Իսկ ի՞նչ կտա սերն իմ, գիտե՞ս...
Ի՞նչ մատանի... դեռ շատ ես խակ.
Այն շատ շուտով կթվա քեզ
Սիրտդ սեղմող ոսկե օղակ...

ՍԻՐՈ ԱՌԱՍՊԵԼ

Քամին մի պահ երկմտեց,
Հետո վախով կսմթեց
Մասրենու թուշը:
Կարմրեց խեղճն ամոթից
Ու վրնդեց իր մոտից...
Պահեց լոկ հուշը:
Սրտում վառվեց տանջող հուր,
Ցավից ելան փշեր սուր՝
Մասրենու վրա,
Մերժված քամին երբ գնաց,
Փարվեց բարդուն ու մնաց
Զերմ գրկում նրա...

ԱՍԻՐԱՎԵՊ

Դու՝ գարնան ժիր առվակ մի խենթ,
Ծնվեցիր ծեր, ծյունոտ սարում
Եվ ցած իջար խաղով վետվետ՝
Չիմանալով՝ ինչ կա վարում...

Անցար հազար ձոր ու կիրճով,
Քո դեմ ելան սար ու քարեր,
Դու ծաղրեցիր սուր քրքիջով.
Չցանկացար սառցե գահեր...

Հանդիպեցիր կյանքի հովտում
Գույն-գույն ծաղկանց՝ թովիչ, կանչող...
Եվ, մոռացած հանգիստ ու քուն,
Ընկար նրանց գիրկը տանջող...

Ու տրվեցիր դու մինչև վերջ՝
Զրեցիր քո սիրով նրանց...

Չհագեցրի՞ն բույրերով խեղճ

Նրանք հոգուդ ծարավն անանց...

Եվ դառնացած դու հեռացար.

Արցունքներից դարձար մեծ գետ...

Խոլ հառաջով առաջ անցար՝

Չսայելով երբեք Ել հետ...

Չգիտեիր՝ ճամփիդ վերջում

Սիրակարոտ ու նորաբաց

Մի ծաղիկ է քեզ անրջում,

Սրտիկն՝ անուշ, աչքերը՝ թաց...

Բայց դու արդեն՝ վարա՛ր մի գետ,

Նա՝ մի ծաղիկ փոքրի՛կ, քնքո՛ւշ...

Կործանվեցիք դուք իրար հետ՝

Սիրուց ձեր մեծ, սիրուց այդ ուշ...

ԱՍԵՐԵՐՆ ԻՄ ՄԱԶՈՒՐ

Անդարձ չվում է երամն օրերի՝

Տանելով իր հետ հուշերիս բեռը.

Իմ այդ հուշերին դարձել եմ գերի,

Գերի են նաև իմ կյանքն ու սերը...

Քայլում եմ ես Ել օրերի հետքով,

Սիրտս է տրոփում հանգով հուշերի.

Ձեռքով են անում սերերս հերթով,

Որ վերածվել են վերին ուժերի...

Որ աստղացել են կյանքիս երկնքում

Եվ աստղերի պես իշխում են հոգուս...

Ես իմ հին ու նոր սերերն եմ խնկում,

Սերերն իմ մաքուր, ա՛խ, սերերն իմ կույս...

Նրանք բոլորն ել ապրում են իմ մեջ,

Եվ ամենքի մեջ ես հենց ինքս կամ.

Այդ ե՞ս եմ նրանց ապրեցնում անվերջ,

Թե՞ հենց նրանք՝ ինձ... ես խնդա՞մ, թե՞ լամ...

ՈՉԻՇՉ...

Սիրելին, հոնքդ դու բաց,

Միասին ե՛կ խմենք գիշի,

Սեղանին՝ պանիր և հաց...

Հո՞գ չէ, որ չկա ճոխ սինի...

Կապրենք, չենք մեռնի, ոչի՞նչ...

Վիատվա՞ծն Աստծուն թո՞ղ դիմի.

Հավատա հոգո՞վ դու իսձ՝

Ամեն ինչ շա՞տ լավ կլինի...

ՉԵՄ ՏՐՎՈՒՄ

Զյան քուրքը քոքրվել է.

Բացվել է տեղ-տեղ ծնծաղիկ,

Թերթերին լուռ փռվել են

ՈՇողողուն բյուր շող ու շաղիկ...

Հին խոտը լեռան լանջին

Կապել է քեչա ու թաղիք...

Չեմ տրվում ցավի կանչին.

Սրտիկս սեր է ու տաղիկ...

ՍԵՐ-ԳԱՐՍԱՆ ՇՆՋՈՎ

Մի ամբողջ ձմեռ անցավ.
Ես, տանը փակված, թթվեցի,
Չորս պատս՝ անձուկ անձավ.
Պատեպա՛տ անվերջ խփվեցի...
Չտվե՛ց կյանքն ինձ ոչինչ.
Լոկ երազանքո՛վ բտվեցի,
Իմ սրտի լուսեղ ու ջինջ
Արցունքաջրո՛ւմ եփվեցի...
Մինչև որ ոտքս եկավ
Գարո՛նը... նրան հպվեցի,
Փակ հոգիս՝ գինու լի գավ,
Բացեցի... հետը շփվեցի...
Սեր-գարնան շնչով այնքա՞ն
Ես ներսուդրսից զտվեցի,
Թվաց՝ ես ես չեմ. անզամ
Ինքս իմ աչքում ստվեցի...

ՄՐՏԻ ԿԱՆՉ

Մշուշը գալար-գալար
Փովել է լեռան լանջերին.
Կարոտս պալար-պալար
Փարվում է սրտիս կանչերին...
Թռչել է ուզում հոգիս
Եվ հասնել այն թուխս աչերին,
Որոնցով դարձել է գիծ,
Զեռնոց է նետել քաշերին...

ԼՈՒՅՍԸ ԿԲԱՑՎԻ

ՈԳԻՉԵՐԸ ԵՐԿԱՐՈՒՄ Է.

ԴԻՄԱԳԻՇԻ, ԼՈՎՍԸ ԿԲԱԳՎԻ,

ՀՆԳԻՍ ԼՈՒՌ ՄԵՐԿԱՆՈՒՄ Է.

ՄԻՋԱԳԻՇԻ, ԼՈՎՍԸ ԿԲԱԳՎԻ...

ԱՄԵՆ ԻՆՉ ՈՒՆԻ ՍԱհման.

ՄԻՇ ԱՆԳԻՇԻ, ԼՈՎՍԸ ԿԲԱԳՎԻ,

Եթե քեզ ես ինքս գամ,

ԻՄԱԳԻՇԻ՝ ԼՈՎՍԸ ԿԲԱԳՎԻ...

ԵՐԱԶ

ԻՄ ՍԻՐՈ ՉՔԵԴ ՄԱՆՅԱԿԻց պոկված

ՈՒ ՎԱղուց կորած գոհարը գտա.

Բացեց իմ հոգին թևերն իր հոգլած,

Եվ ես ոսկեդուռ դրախտը մտա...

Ի՞նչ երջանկություն, բախտի ի՞նչ վայելք,

Հոգու ճաճանչում, խրախճանք լովսի...

Սրբագույն սիրո խնկահոտ վերելք,
Հավատի ժայթքում, ծիածան հույսի...

Այսպէ՞ս թեքև Եր հոգիս սավառնում
Սահմանագծում կյանքի ու մահվան.
Աստծո հետ նստած՝ տալիս Եր, առնում.
Չկար արգելանք ու չկար սահման...

Կորած-գտնված գոհարն իմ սիրո
Շողում Եր, կանչում հեռվից երկնասույզ,
Հոգիս դյուրում Եր իր աստղածիրով.
Կար լոկ երազանք, քնքշանք, սեր ու հույզ...

Այսքան չընաղ Եր պահն այդ դյուրական.
Երազ կյա՞նք Եր, թե՞ արթմնի երազ...
Գոհարն իմ սիրո՝ իմ գոյի վկան,
Իր լույսով ինքն ինձ գտավ հազիվիազ...

ԱՅՍՊԻՍԻ ՄԵՐ

ՈԵս աղջիկ եի դեռ խակ՝
Բալենու քնքուշ մի ծաղիկ,
Դու՝ տղամարդ՝ շուրթդ փակ,
Քարակիա մամուռ՝ գորշ թաղիք...
Քո վարից ինձ չհասար.
Ես՝ վերում, շուրթիս՝ բյուր տաղիկ...
Քեզ հասա, երբ ընկա վար՝
Արդեն չորացա՛ծ մի ծաղիկ...

ՅՈԹ ՍԱՐԻՑ ԱՅՆ ԿՈՂՄ
Յոթ սարից այն կողն, յոթ ծովից այն կողմ,
Հեռվից հեռու ել զգում եմ ես քեզ.
Միտքս՝ մոլեգնած, ամեհի մի հողմ,
Կարոտիս ճամփան անցնում է անտես...

Հասնում է քեզ ու փարվում սիրատենչ,
Համբուրում գգվող աչքերդ տամուկ,
Թողած սրտիս հետ ամեն մի հին վեճ՝
Ճոճվում է հուշի թևերին դալուկ...

ԵՎ մինչ սարսում ես դու իմ անթափանց
Լուրջան հսկա սառցապատնեշից,
Միրտս, իր սրտի լավան դուրս թափած,
Հրաբխում է՝ վառվելով ներսից:

Ու զրնգում են նյարդերս բոլոր՝
Որպես քնարի լարեր թրթռուն,
Մաշված խոսքերի դաշնակները նոր
Թևում են հոգուս լուսազօծ հետոն...

Ես անկարող եմ զսպել իմ խոսքը՝
Վճիտ խոսքերի ներհոսք իմ մեջ.
Ո՞ւր է զորավոր այն միակ խոսքը,
Որ լուս հավատի գավազան է մեծ...

Ո՞ւր է և հավատն այն անվերապահ,
Որ զա, դեմն առնի անզուսաց ներհոսիս...

ՈԿԼԻՆԻ^, արդյոք, ԿԼԻՆԻ^ մի պահ,
Որ ես ինձ չզգամ լքված օազիս...

Որ ինչպես ես եմ զգում քեզ անձայն՝
Անզո խոսքերի հեռվից անողորմ,

Դու Ել ինձ զգաս իմ մեծ լրության

Յոթ սարից այն կողմ, յոթ ծովից այն կողմ...

ԻՆՉ ԿՈՉՈՒՄ ԵՆ ԿԻՆ

Իմ մեջ ապրում եե հրաշքը գարնան,

Չարթոնքը կյանքի

Եվ ճիչն այն մանկան,

Որ սպասում է գալստյան զանգին...

Իմ մեջ ապրում են սաղմը մարդկության

Եվ կենաց հունդը...

Ո՞վ չի համաձայն՝

Ինձնով Է կանգուն այս երկրագունդը...

Իմ մեջ ապրում են բարին ու լուսը,

Վեհն ու չքնաղը,

Հավատն ու հուսը,

Արևի շողը, երկնքի շաղը...

Իմ մեջ ապրում են մարդը և Աստված,

Երկիր ու երկին...

Ես ջուր եմ և հաց.

Միշտ և ամենուր ինձ կոչում են... կին:

ՏԽՈՒՐ ԵՐԳ

Ես մեռած լինեմ, դու ինձ մոտենաս,

Մոտենաս՝ վշտի փուշը քո սրտում,

Իմ սնարի մոտ գլխահակ մնաս,

Լինես դալկահար ու լինես տրտում:

Ներքուստ մեղավոր զգաս ինձ մոտ քեզ,

ՈՉ ԶԴՅԱՆ արցունքներ աչքերում քո ջինչ՝

Լուռ հակվես վրաս, համբույրով հրկեզ

Այրես պաղ շուրթս և... չզգաս ոչինչ:

Ու երբ նվաղես՝ սրտումդ մրմուռ,

Ես այդ նույն պահին աչքերս բանամ,

ԱՇԽ, երջանկացած համբուրեմ քեզ լուռ

ԵՎ քո գոկում գոհ... նորից մահանամ...

ՀԵՆՑ ԱՌԱՋԻՆ ՕՐԸ

ՀԵՆՑ առաջին օրը ծյունը եկավ,

Հենց առաջին օրը՝ նստեց փափուկ,

Զմեռը ոլորեց բեղերն իր թավ

Ու համբուրեց օրվա թուշը տաքուկ:

Աստղեր ցիրուցանից աչքերիս մեջ,

Ճերմակ երազանքներ՝ սրտում իմ կույս,

Փաթիլների նման ցավս փափկեց,

Արցունք դարձած՝ կաթեց գիշերն ի լույս...

Ի՞նչ վարպետ է խաղում ինձ մոտ կյանքը,

Բախտն ինձ համար եղավ դատարկ մի գավ...

Իսկ գարունքիս իմ լավ ծիծունակը

Հենց առաջին օրը ինչո՞ւ չեկավ...

Ի՞նչ ՄԵՂԱՎՈՐ ԵՍ

Փաթիլվող

Առել

Սադափե

Գոհար-փաթիլներն աստղոտ, սիրատենչ...

իմ

պերճ

վառվում

ծյունն

իր

բոցով

Ե

Ցուրտը կծում է այտերն իմ շիկնած,
Զյան բյուրեղիկներն արդեն ծակող են.
Ներս են թափանցում օձիքից իմ բաց...
Որքա՞ն հանդուգն ու սառցակող են:

Վարսերը

ծամկալների

Են

ԱԱ-ԱԱՔ

ՄԵՉ.

ՀԱՄ-ՀԱՏ

Ոհսկ ես քայլում եմ, քայլում անշտապ,
Թիկունքիս՝ մարդկանց զարմանքի բեռ